

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **M. M.**
zastoupen JUDr. Uljanou Kurivčakovou, advokátkou se sídlem
Kaprova 14/13, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2017, č. j. OAM-466/ZA-ZA11-
ZA05-2016, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítal, že

v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR) byl zkrácen na svých právech. Uvedl, že žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) a dále ustanovení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu.

3. V doplnění žaloby žalobce shrnul důvody, pro které požádal o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že v roce 2015 pracoval jako IT specialista pro policii, byl požádán o upravení počítačového programu. Jeho práce byla zneužita, byl vydírán a nucen k tomu, aby pracoval jako agent. Žalobce odmítl a začal mít problémy. Dvakrát byl napaden policií, chtěli po něm, aby se nabourával do soukromých účtů. Dostal se k citlivým informacím, bylo mu vyhrožováno a byl pronásledován. Popsal, že v rámci uvedené práce pro policii si pořídil kopii seznamu agentů a spolupracovníků policie na USB disk (doložil ho žalovanému k důkazu). Následně dostal od policie nabídku, aby pro ni pracoval jako agent při vyšetřování závažných zločinů. Měl se nabourávat do mobilních telefonů. Na policii strávil 17 hodin, kde ho přesvědčovali ke spolupráci. Chtěli po něm, aby udával i své příbuzné a známé. Ještě asi čtyřikrát nebo pětkrát byl předvolán, aby zpřístupnil informace z cizích mobilních telefonů a požadovali po něm, aby odposlouchával mobilní telefony. Žalobce uvedenou spolupráci odmítl a policie mu začala dělat problémy. Při převozu zboží byl obviněn, že zboží je kradené. Odvezli ho na policejní stanici a zbili. Potom bylo objasněno, že zboží je v pořádku a obvinění bylo staženo. Na přelomu let 2015 a 2016, když žalobce pracoval u železnice, za ním přišli policisté a vyhrožovali mu. Po jeho odjezdu do ČR mu vyhrožovali telefonicky. Žalobce má informaci od své matky, že po opuštění Ázerbájdžánu mu soud vydal zákaz k opuštění země. Dále uvedl, že rovněž jeho bratr měl problémy s policií. Byl krivě obviněn postupně z různých trestných činů, nejdříve z obchodu s kradenými automobily, poté z obchodu s narkotiky, a když se ani jeden z těchto činů nepodařilo prokázat, byl obviněn a v současné době je s ním vedeno trestní řízení pro podvod. Jeho rodině bylo vyhrožováno, protože se různými prostředky bránili proti nucenému vystěhování z bytu, který jim byl přidělen jako vnitřně přesídleným osobám z Náhorního Karabachu.
4. Žalobce je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu z důvodu pronásledování za uplatňování politických práv a svobod. V jeho případě se jednalo o „nucenou práci“, která je dle čl. 4 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 8 odst. 3 písm. a) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech zakázána. Byl nucen policií k pracovním výkonům, které jsou nelegální a představují podstatný zásah do soukromí dotčených osob. Žalobce uvedené nabídky odmítal, za uvedeným účelem byl opakovaně předvolán policií a touto i fyzicky napaden. Následně byl vystaven vyhrožování a šikaně ze strany policie. Policie ho sledovala i v místě jeho bydliště (v autě před jeho domem).
5. Žalobce je rovněž přesvědčen, že žalovaný v jeho případě nesprávně posoudil naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. V napadeném rozhodnutí žalovaný nezpochybnil věrohodnost jeho tvrzení. Ačkoli uvedl, že jím předložené materiály mají malou výpovědní hodnotu a nepotvrzují jeho výpověď, z napadeného rozhodnutí neplyne, že by žalovaný dospěl k závěru o nepravdivosti jeho tvrzení. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž plyne, že „není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní

věrohodnou výpověď“ (viz rozsudek ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004). Lze proto vycházet z toho, že jeho výpověď je věrohodná a konzistentní. Má rovněž za to, že splnil všechny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, jak je shrnul Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008, v němž konstatoval, že *„[k] udělení doplňkové ochrany je třeba splnit všechny podmínky stanovené § 14a odst. 1 zákona o azylu [resp. čl. 2 písm. e) kvalifikační směrnice] kumulativně – tj., že žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.“* Žalobce dále namítá, že žalovaný účelově pracuje s informacemi o zemi původu. Ve správním řízení žalobce uvedl, že byl dvakrát napaden policisty z důvodu odmítnutí s ní spolupracovat. Dle jeho názoru lze použití fyzického násilí ze strany policie bezpochyby označit za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Poukázal na zprávy některých mezinárodních organizací (např. Freedom House ze dne 29. 3. 2017) včetně internetových odkazů, z nichž vyplývá, že policejní násilí je v zemi jeho původu poměrně častým jevem. Osobní zkušenosti žalobce pak tuto praxi potvrzují. Žalobce se proto obává, že v případě návratu do vlasti by mohl být znovu vystaven špatnému zacházení, v jeho případě je tedy naplněna podmínka existence hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy. Žalobce se současně domnívá, že v zemi původu mu nebude poskytnuta ochrana před vážnou újmou. Z jím citovaných zpráv vyplývá, že přetrvávajícím problémem zůstává beztrestnost státních úředníků, kteří se dopustili porušení lidských práv. Skutečnost, že se nedomáhal ochrany před jednáním policie u státních orgánů, není dle jeho názoru relevantní pro posouzení možnosti udělení mezinárodní ochrany (viz definice dle § 14a odst. 1 zákona o azylu, kdy *„cizinec...nemůže nebo není ochoten z důvodu nebezpečí vážné újmy využít ochrany státu, jeho je státním občanem“*). Poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž mohou nastat situace, kdy není možné trvat na předchozím pokusu žadatele o mezinárodní ochranu usilovat o ochranu v zemi původu k tomu, aby mohla být považována podmínka nemožnosti ochrany vlastní země za splněnou (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2007, čj. 4 Azs 146/2006). Navíc při selhání vnitrostátní ochrany je třeba rozlišovat situace, kdy je původcem pronásledování/vážné újmy stát, resp. jeho orgány a kdy se jedná o soukromé osoby či jiné nestátní subjekty. Žalobce tvrdí, že byl pronásledován ze strany státních orgánů, konkrétně policie a bezpečnostních složek, a že mu pronásledování hrozí i v budoucnu. Žalovaný se však blíže nezabýval otázkou, zda by se žalobce vůbec mohl efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů dovolat. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření popřel důvodnost žaloby. Setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal. Uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, jež považuje v daném případě za zcela dostatečné. Žalovaný po provedeném řízení neshledal u žalobce důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu nebo že by mu v případě návratu do země původu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Nátlak ze strany policejních orgánů vůči žalobci nelze ani označit termínem „nucená práce“, neboť žalobce nebyl nikde proti své

vůli držen v nelidských podmínkách a zároveň nucen vykonávat nějakou práci. Proto se v jeho případě nemůže jednat o pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, jak uvádí v doplnění žaloby. Popisovaný tlak ze strany místní policie rovněž nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu či vážnou újmu, jak žalovaný podrobně vysvětlil v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z Informace MZV ČR č.j. 108836/2016-LPTP ze dne 29. 8. 2016 vyplývá, že žalobce má reálnou možnost v případě zmiňovaných potíží domoci se v zemi původu ochrany svých práv, v jeho případě se nejedná o kauzu s politickým podtextem. Dle názoru žalovaného, žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). O žalobě rozhodl při jednání.
8. V přezkumném řízení soud ze správního spisu ověřil následující rozhodné skutečnosti. Dne 15. 5. 2016 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Dne 18. 5. 2016 poskytl údaje k podané žádosti a dne 23. 5. 2016 s ním byl proveden pohovor. V jejich rámci uvedl, že je ázerbájdžánské národnosti i státní příslušnosti, hlásí se k šiitskému islámu, je bez politického přesvědčení, nikdy nebyl členem politické strany či organizace. Je ženatý, má dvě děti. Vlast opustil 10. 5. 2016 letecky do Turecka a dále pokračoval do ČR spolu s manželkou a oběma dětmi (měli česká víza), rovněž žadateli o mezinárodní ochranu (pozn. soudu: jejich věc je zdejším soudem vedena pod sp. zn. 32 Az 35/2017). K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl tři okruhy problémů v zemi svého původu. Prvně zmínil problémy se svým bytem. Uvedl, že jako vnitřní uprchlík z Národního Karabachu bydlel v bytě poskytnutém jeho rodině státem v roce 1995. V roce 2014 byla jeho rodina z bytu násilně vystěhována z důvodu demolice a plánované výstavby nového domu. Řekli mu, že dostane náhradní ubytování. Musel se odstěhovat k rodině a druhý den si podal žádost na příslušný úřad. Opakovaně si v této záležitosti stěžoval, obracel se na různé úřady, ale ty uvedenou situaci odmítaly řešit. Ani po dvou letech ničeho nedosáhl. Bylo mu sděleno, že pro něho nemají vhodné ubytování, jen placené, které si nemohl dovolit. Obrátil se i na soud. Bylo mu sděleno, že musí čekat na náhradní ubytování a finanční vyrovnání. Kvůli podávání opakovaných stížností bylo rodině vyhrožováno.
9. Druhý okruh problémů souvisí s potížemi jeho bratra. Uvedl, že v roce 2015 byl jeho bratr, který pracoval v leasingové společnosti pro auta, zatčen. Zprvu začal dostávat výhrůžné telefonáty od 28. oddělení policie v Baku (i z důvodu stížností rodiny kvůli bytu). Byl propuštěn ze zaměstnání. Bratr byl nejdříve křivě obviněn z obchodu s kradenými vozy. V průběhu vyšetřování se však prokázalo, že vůz byl jeho. Po roce byl obviněn z obchodu s drogami. Poté, co bylo i toto obvinění vyvráceno, byl jeho bratr obviněn z podvodu, který souvisel s leasingovou společností, pro niž pracoval. Ve vyšetřování bylo mnoho nesrovnalostí, soudní řízení z důvodu podaného odvolání stále probíhá. Bratr žalobce byl policií zbit, což rodina bezvysledně řešila.
10. Třetím okruhem jsou vlastní problémy žalobce s policií. Uvedl, že v letech 2014 – 2015 pracoval pro policii jako IT specialista. Začátkem roku 2015 ho policie požádala o

upravení počítačového programu. V rámci uvedené práce na počítači si žalobce pořídil kopii, kde byly údaje o agentech a spolupracovnících policie. Policie mu nabídla, aby pracoval jako její agent pro oddělení, kde se vyšetřují závažné zločiny (16. oddělení) a kde potřebují specialistu, který by se nabourával do mobilních telefonů. Na policii zůstal sedmáct hodin, přesvědčovali ho, aby s nimi za peníze spolupracoval a udával své příbuzné a známé. Fyzicky ho přitom napadli. Uvedenou spolupráci i přes uvedený nátlak odmítl.

11. Po této události byl na 16. oddělení policie ještě asi čtyřikrát nebo pětkrát předvolán k vyšetřování, aby policii zpřístupnil informace obsažené v zabavených mobilních telefonech vyšetřovaných osob. Opětovně na něho vyvíjeli nátlak a vyhrožovali mu, chtěli po něm, aby odposlouchával některé soukromé telefony, což opět odmítl. Policisté mu začali bránit v jeho zaměstnání. Při převozu zboží (pracoval jako prodáváč v obchodě s telefony) byl obviněn, že je kradený. Byl převezen na policejní stanici, kde byl zbit. Následně bylo objasněno, že zboží je v pořádku a obvinění bylo staženo. Policisté si řekli o úplatek za jeho propuštění. Žalobce neměl peníze, ale po dvou hodinách ho sami propustili. Potom měl problémy ve své práci. Po smrti vedoucího po něm nový vedoucí v jeho zaměstnání chtěl, aby vymáhal dluhy od dlužníků. Žalobce nebyl schopen tuto činnost vykonávat, tak v zaměstnání skončil. Na přelomu roku 2015 a 2016 nastoupil k práci u železnice jako pomocný dělník. Když se jednou večer vracel z práce domů, přišla za ním policie a vyhrožovala mu, že skončí jako jeho bratr. Pak také vidával sedět v autě v místě svého bydliště osoby, s nimiž měl problémy na policejní stanici. Nenapadly ho ani neoslovily.
12. Žalobce se asi v dubnu 2016 rozhodl pro odjezd z vlasti. Situace se zhoršovala, došlo k válečným střetům mezi Ázerbájdžánem a Arménií. Prostřednictvím kamaráda si v cestovní kanceláři vyřídil česká víza. Během pobytu v Praze mu bylo telefonicky vyhrožováno z různých evropských čísel. Uvedl, že si koupil lístek do Amsterdamu, aby si mysleli, že není v Praze. Návratu do vlasti se obává, protože by ho zabili, neboť odmítl pracovat jako agent a získal přístup k určitým informacím a také proto, že emigroval. Na podporu svých tvrzení žalobce doložil potvrzení od policie o podání stížnosti ze dne 8. 5. 2015 ve věci zbití jeho bratra, kartu vnitřního uprchlíka Ázerbájdžánu, materiály týkající se soudního řízení s jeho bratrem, materiály týkající se problémů s demolicí jeho domu a USB disk, jehož obsahem jsou materiály, které zkopíroval na policii.
13. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP – Ázerbájdžán, Bezpečnostní a politická situace ze dne 14. 12. 2016, Zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Ázerbájdžán za rok 2016, Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 – Ázerbájdžán ze dne 27. 1. 2016, Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 – Ázerbájdžán z 24. 2. 2016, zprávy Freedom House 2016 – Svoboda ve světě 2016 – Ázerbájdžán ze dne 27. 1. 2016 a Informace MZV ČR č. j. 108836/2016-LPTP ze dne 29. 8. 2016.
14. Žalobce využil možnosti dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu a dne 30. 1. 2017 se seznámil s podklady pro rozhodnutí. Uvedl, že Informace MZV ČR č. j. 108836/2016-LPTP odpovídá realitě, lidé, kteří si stěžují na chování policie, se dostávají do ještě horší situace, někdy je třeba policii podplatit. S ostatními podklady se seznámit nechtěl, dle jeho zkušeností neodpovídají skutečnosti a jsou nedostatečné. Situaci v zemi sleduje na

internetu. Nenavrhoval doplnění podkladů, žádné námitky proti zdrojům podkladů a způsobu jejich získání nevznášel. Uvedl, že mu státní orgány jeho vlasti volaly do ČR, že si ho najdou, proto jim poslal mobilním telefonem fotografii letenky do Holandska, aby si ho našly tam. Dále uvedl, že při fotbalovém utkání mezi Slovenskem a Karabachem v Liberci se fotografoval společně s Ázerbájdžánci žijícími v Evropě, kteří jsou činní v hnutí NIDA a fotografii umístil na facebook. Poté obdržel výhrůžky od státních orgánů své vlasti, že má svůj facebook zrušit, což udělal. Dále obdržel informaci od své matky, že v jeho nepřítomnosti mu byl v Ázerbájdžánu uložen zákaz vycestování.

15. Při jednání účastníci setrvali na svých návrzích. Soud provedl důkaz listinami, které žalobce doložil v průběhu řízení před soudem a které mu z vlasti do ČR přivezli jeho přátelé od jeho matky. Jedná se o kopie. První listinou je předvolání Ministerstva vnitra Ázerbájdžánské republiky, okresního oddělení policie v Baku, ze dne 12. 1. 2018, aby se žalobce vzhledem k zahájení vyšetřování v trestní věci č.j. 2145780 dostavil dne 17. 1. 2018 v 10:30 hod k výslechu. Pokud se nedostaví bez omluvitelného důvodu, bude rozhodnuto o nuceném doprovodu.
16. Druhou listinou je Rozkaz o vyhlášení pátrání po žalobci, vydaný Ministerstvem vnitra Ázerbájdžánské republiky, Hlavním policejním ředitelstvím města Baku, ze dne 29. 1. 2018, dle kterého byla na základě předvolání v trestní věci č.j. 2145780 provedena dne 25. 1. 2018 prohlídka a výslech rodinných příslušníků v místě bydliště žalobce s tím, že nebyla zjištěna přesná informace o místě jeho pobytu, a proto se vydává rozkaz o zahájení pátrání a nuceného doprovodu žalobce.
17. K dotazu soudu žalobce uvedl, že uvedené listiny dokazují, že ho policie hledá. Několikrát přišla k jeho matce a dotazovala se na něho. Uvedl, že když ho policie hledala poprvé (15. 5. 2016), sdělil jim, že zemi opustil. V té době měl lístek na autobus do Amsterdamu, kam však neodjel. Pokud jde o předložené listiny, žalobce neví, o co se jedná, není v nich uvedeno, čeho se stíhání týká. Je z nich ale zřejmé, že pokud se nedostaví, čeká ho zadržení, zatčení. K upozornění ze strany žalovaného na rozpor ve výpovědi, kdy žalobce při seznámení s podklady pro rozhodnutí dne 30. 1. 2017 uvedl, že si koupil letenku do Nizozemska, žalobce uvedl, že se jednalo o lístek na autobus z ČR do Amsterdamu.
18. Pověřená pracovnice žalovaného k žalobcem předloženým důkazům uvedla, že mohou představovat jakoukoliv předvolánku a neprokazují trestní stíhání žalobce v zemi jeho původu, když pátrání je běžným policejním postupem i v ČR.
19. K dotazu soudu, jaké skutečnosti, z jím předloženého USB disku ve správním řízení, považuje žalobce za stěžejní a prokazující jeho tvrzené pronásledování v zemi původu, a zda ázerbájdžánská policie věděla o tom, že si udělal kopii pro sebe na svůj USB disk, žalobce uvedl, že údaje na USB disku shromáždil v době, kdy pracoval pro policii. Policie částečně věděla o některých dokumentech, které měl u sebe, ale ne o všech. Uvedl, že policejní dokumenty viděl, jakož i to, jak se policie chová nezákonně k ostatním, a nechtěl ve spolupráci s policií pokračovat.
20. K tvrzeným nezákonným postupům ázerbájdžánské policie, znázorněným na videích USB disku, žalobce uvedl, že na videích a dokumentech je vidět, že policie shromažďuje veškeré informace o svých odpůrcích, např. kde pracují, jakého jsou vyznání, kam chodí vyznávat svoji víru, kdo pracuje jako agent, jejich krycí jména, případně kódy. Jsou tam

videa ze zatčení různých osob apod. Uvedl, že policie uvedené důkazy shromažďuje, aby je mohla použít proti odpůrcům státu.

21. Dále uvedl, že v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany v ČR předal správnímu orgánu dva USB disky. Jsou na nich i další videa, která se týkají jeho bratra a jeho věznění. Na upozornění soudu, že ve správním spise je na č. l. 48 založen toliko jeden USB disk, žalobce uvedl, že skutečně žalovanému (OAMP) předal dva USB disky, neví, proč je ve spise založen pouze jeden. Pověřená pracovnice žalovaného s odkazem na str. 4 pohovoru se žalobcem ze dne 23. 5. 2016 a na protokol o seznámení s podklady pro rozhodnutí ze dne 30. 1. 2017, rovněž upozornila na to, že se zde hovoří pouze o jednom USB disku. Žalobce uvedl, že současně je vedeno řízení o udělení mezinárodní ochrany jeho nejmladšímu synovi (A. M.), jehož zastupuje jako zákonný zástupce. Správnímu orgánu předložil další USB disk, ale skutečně neví, zda to bylo v jeho řízení, či v řízení jeho nezletilého syna, které probíhá odděleně.
22. K dotazu soudu, proč žalobce, když tvrdí, že je v zemi svého původu pronásledován, se na fotbalovém zápase v Liberci vyfotografoval se svými krajany, a umístil tuto fotografii na facebook, který je veřejně přístupný každému, žalobce uvedl, že uvedené fotografie sám nesdílel, na fotografiích ho označil blogger, který je členem organizace NIDA, která sdružuje mladé lidi většinou žijící v Evropě, kteří se vyjadřují kriticky vůči Ázerbájdžánu. Poté, co soud žalobci citoval jeho vlastní vyjádření při seznámení s podklady pro rozhodnutí ze dne 30. 1. 2017 (*„tuto fotografii jsem dal na facebook a na základě toho jsem dostával ze strany ázerbájdžánských státních orgánů výhrůžky, abych zrušil facebook, což jsem ze strachu i udělal“*), žalobce uvedl, že sám na facebook fotografii nedal, jen ji sdílel, to dělal i dříve v Ázerbájdžánu.
23. Ke své práci pro policii uvedl, že policie mu předala nějaké telefony, on zlomil jejich bezpečnostní kód, aby se do nich dostal. Někdy po něm chtěli, aby do telefonů umístil program, pomocí něhož může policie dané lidi sledovat. Někdy tak učinil, někdy ne. Do facebookových profilů se nedostával, ale prostřednictvím otevřených facebookových profilů pro policii shromažďoval potřebné informace. Seděl u policejních počítačů, a dělal to, co mu řekli. Údaje obsažené na předloženém USB disku zkopíroval pomocí programu.
24. V závěrečných návrzích účastníci setrvali na svých návrzích.
25. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba *n e n í d ů v o d n á*.
26. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
27. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání

určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

28. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se „*pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*“ Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí „*státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“ Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona „*pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“
29. Krajský soud po pečlivém posouzení výpovědi žalobce v řízení před správním orgánem i v řízení před soudem, jakož i po zhodnocení všech žalobcem doložených materiálů ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobce neprokázal, že by byl v zemi svého původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu nebo že by mohl mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) stejného zákona. Žalobce uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení a v zemi svého původu nevyvíjel žádné politické aktivity. Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu zmínil tři okruhy problémů v zemi svého původu, potíže související s jeho nuceným vystěhováním z bytu (z důvodu demolice domu), který byl jeho rodině přidělen, problémy s policií kvůli nechtěné další spolupráci a problémy související s trestním řízením a odsouzením jeho bratra k pěti letům vězení.
30. Žalovaný na straně 4 až 5 napadeného rozhodnutí vyhodnotil důkazy, které žalobce předložil v průběhu správního řízení. Zabýval se obsahem USB disku se závěrem, že obsažená videa mají malou vypovídací hodnotu, neboť nezobrazují žalobcem tvrzené policejní násilí, nepřiměřené chování policie či jiné porušování lidských práv v tam zobrazených případech, a rovněž nedokládají porušování práv žalobce či jakékoliv násilí vůči němu nebo vůči jeho bratrovi, stejný závěr platí i pro obsažené složky fotografií. Žalovaný uvedl, že složka na USB disku s názvem „Policie“ zřejmě skutečně obsahuje údaje z policejních evidencí, týkajících se různých druhů kriminality. Krajský soud po zhlédnutí obsahu USB disku žalovaným učiněný závěr potvrzuje, nezjistil z něho žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné usuzovat na porušování práv konkrétně žalobce, které by bylo možné vyhodnotit jako azylově relevantní. Lze uzavřít, že se jedná o policejní rejstřík zřejmě vyšetřovaných osob s potřebnými údaji k jejich identifikaci a dokumentací pro práci policie. Dle názoru krajského soudu nelze dospět k závěru, že uvedený důkaz prokazuje tvrzené pronásledování žalobce.
31. Žalobce uvedl, že si ho ázerbájdžánská policie najala jako počítačového experta, aby upravil její počítačový program. Při takové práci je pochopitelné, že pokud měl provést např. přeprogramování počítače, že musel jeho obsah zálohovat nebo ho nějakým

způsobem zabezpečit, aby se „neztratil“ a po provedené úpravě počítače uvedený obsah vrátit zpět. Předmětná práce je vždy spojena s rizikem pro objednatele (policie), že poskytovatel služby (správce počítače, programátor apod.) přijde do styku s obsahem jednotlivých souborů a složek v počítači uložených. Je rovněž obvyklé, že při takové práci platí povinnost zachovávat mlčenlivost. Žalobce si však z důvodu, který spolehlivě nevysvětlil, údaje z policejního počítače zkopíroval na svůj USB disk a nechal si je pro sebe. Je otázkou, zda takové jednání bylo legální a k čemu žalobci údaje z policejní databáze měly sloužit. K dotazu soudu, zda policie věděla o tom, že si její údaje zkopíroval, žalobce uvedl, že o některých údajích věděla a o některých nikoli. Krajský soud dospěl k závěru, že předložený USB disk prokazuje toliko tvrzení žalobce o tom, že pro policii pracoval jako IT specialista, jinak by snad ani nebylo možné, aby získal přístup k informacím z policejní databáze, nikoli však to, že byl policií pronásledován azylově relevantním způsobem. Žalobce netvrdil, že by ho policie např. „vydírала“ či na něho vyvíjela jiný nátlak kvůli tomu, že má ve svém držení uvedený USB disk s citlivými údaji z policejních spisů a policejní databáze.

32. Žalobce vypověděl, že policie po něm požadovala, aby pro ni pracoval jako agent, aby za peníze donášel informace na lidi ze svého okolí a získával informace z mobilních telefonů vyšetřovaných osob, odposlouchával je apod. Žalobce však uvedenou spolupráci opakovaně odmítal, v jednom popisovaném případě byl na policejní stanici fyzicky napaden. Musel také skončit ve svém zaměstnání. Soud nepřisvědčil žalobní námitce, že uvedený nátlak ze strany policie ke spolupráci, lze považovat za „nucenou práci“, zakázanou v žalobě citovanými mezinárodními úmluvami. Žalobce při pohovoru uvedl, že na něho policie vyvíjela nátlak k další spolupráci, aby odposlouchával mobilní telefony. Uvedenou práci ale odmítal s tím, že to neumí. Nehovořil o tom, že by takovou činnost byl přímo nucen vykonávat a vykonával ji a že by byl za tím účelem někde proti své vůli držen. Jeho výpověď v řízení před soudem (*„že mu policie předala nějaké telefony, zlomil jejich bezpečnostní kód, aby se do nich dostal ... někdy po něm chtěli, aby do telefonů umístil program, pomocí něhož může policie dané lidi sledovat“*) je v rozporu s tím, co uvedl ve správním řízení, a soud ji proto hodnotí jako účelovou. Krajský soud obdobně jako žalovaný připouští, že žalobce se z důvodu svých odborných IT znalostí v rámci práce pro policii zřejmě osvědčil a že chtěla v uvedené spolupráci pokračovat na hlubší bázi, ale již na takové úrovni, která se žalobci nelíbila (odposlouchávání telefonů), proto další spolupráci odmítal a musel tak čelit určitému tlaku policie. Uvedené potíže žalobce dle názoru krajského soudu nelze považovat za pronásledování pro některý z taxativně vymezených důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu.
33. Z výpovědi žalobce ve správním řízení dále rovněž vyplynulo, že své původní povolání neskončil z důvodu nátlaku policie, ale z důvodů požadavků nového vedení, aby vymáhal dluhy předchozího šéfa, což žalobce nebyl schopen splnit. Za azylově relevantní pronásledování nelze považovat ani sdělení žalobce, že v době, kdy již pracoval na dráze, viděl před svým domem stát auto s policisty.
34. Žalobce na jedné straně tvrdí, že je v zemi svého původu pronásledován a obává se návratu, že mu i na území ČR bylo prostřednictvím mobilních telefonů vyhrožováno, že dokonce ázerbájdžánským státním orgánům poslal prostřednictvím svého mobilního telefonu fotografii lístku do Amsterdamu (zde se jeho výpověď ve správním a soudním řízení liší v tom, zda šlo o letenku či lístek na autobus), aby je zmátl v tom, kde se nachází, a na druhé straně se dobrovolně na veřejnosti vyfotografoval na fotbalovém

utkáni v Liberci se svými krajany z organizace NIDA, a umístil tuto fotografii (nebo ji sdílel) na sociálních sítích. Takové počínání dle názoru soudu rovněž nenásvědčuje azylově relevantní obavě z pronásledování.

35. Svazek materiálů týkající se potvrzení o tom, že žalobce je vnitřním uprchlíkem z Národního Karabachu, dokladů o vyvlastnění jeho domu, demolice domu (včetně videa na USB disku) včetně následných stížností a řízení ohledně dosud nepřiděleného náhradního bydlení a finanční náhrady, jakož i dokumenty týkající se soudního řízení jeho bratra, krajský soud stejně jako žalovaný nezpochybňuje. Uvedené důkazy potvrzují žalobcem sdělené skutečnosti, nikoli však jeho pronásledování. Situace s náhradním bytem, ač trvá několik let, byla řešena i soudně a žalobci tento nárok upřen nebyl, jen musí čekat. Z problémů bratra žalobce, který byl ve vlasti uvězněn (a rodina proti tomu podávala různé stížnosti a žádosti o pomoc) nelze automaticky dovozovat, že bude uvězněn i žalobce.
36. Krajský soud po vyhodnocení žalobcem předložených důkazů v řízení před soudem dospěl k závěru, že uvedené předvolání žalobce na policii a pátrání po žalobci, ještě nedokládají opodstatněnost jeho obavy z pronásledování pro případ návratu. Žalobce sám uvedl, že neví, čeho se uvedené předvolání týká. Může být například předvolán jako svědek v nějaké věci, nebo za účelem podání vysvětlení apod. Z uvedených listin rovněž nevyplývá, že by žalobce byl ve své vlasti z něčeho obviněn a již vůbec ne souvislost s některým z důvodů ve smyslu § 12 zákona o azylu. Žalobce uvedl, že ve vlasti podávali různé stížnosti a odvolání v případě problémů s náhradním bytem, v případě bratra se obrátili i na ombudsmana, čekají na vyjádření. V případě jednání policie ve vztahu ke své osobě se žalobce s žádostí o pomoc na příslušné kompetentní státní orgány neobrátil.
37. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004, platí: *„Aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany“* (všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). V rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně“*. Informace MZV ČR č. j. 108836/2016-LPTP ze dne 29. 8. 2016 popisuje možnosti, jak lze postupovat v případě stížnosti proti postupu policejních orgánů a na jaké další státní orgány je možné se s žádostí o pomoc v Ázerbájdžánu obrátit (viz odůvodnění na straně 8 napadeného rozhodnutí), i když připouští, že výsledek šetření může být různý.
38. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce ve shodě se žalovaným uzavírá, že žalobcem tvrzené obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu důvodnými neshledal. Na tomto místě soud odkazuje na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, č. j. 6A 709/2001, v němž je uvedeno, že *„azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postiživým jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.“*
39. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné

považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 (azyl za účelem sloučení rodiny) a dle § 14 (humanitární azyl) zákona o azylu. V tomto směru žalobce vůči napadenému rozhodnutí žalovaného žádné konkrétní námitky, a to zejména ve vztahu k humanitárnímu azylu, ač je uveden ve výčtu zákonných ustanovení, která měl žalovaný porušit, nevznesl. Krajský soud proto pouze shrnuje, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěné situaci žalobce.

40. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
41. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
42. Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobce žádné žalobní námitky nevznesl.
43. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany ve smyslu citovaného ustanovení věnoval na stranách 9 až 13 napadeného rozhodnutí. Vycházel jak z výpovědí žalobce a jím předložených důkazů, které zrekapituloval, tak i z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a přiměřeně aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a způsobilé k posouzení, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobce neuvedl a žalovaný ani krajský soud nenalezl žádné relevantní skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma pro některý z důvodů uvedených v § 14a odst. 2 zákona o azylu. Trest smrti v Ázerbájdžánu nelze uložit za žádný z trestných činů (dle Informace OAMP z 14. 12. 2016). Soud ve shodě

s žalovaným neshledal v případě návratu žalobce do vlasti existenci hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobcem popisované potíže, jež byly podrobně zhodnoceny ve vztahu k § 12 zákona o azylu, nelze dle názoru soudu považovat za hrozbu vážné újmy dle citovaného ustanovení. Ač lze připustit určité výhrady, nelze zemi původu žalobce označit za případ, kdy by státní orgány nebyly vůbec schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům, jak namítá žalobce ve své žalobě. Žalobce nepatří mezi politické aktivisty, osoby vystupující proti režimu, nebo novináře, kteří v zemi jeho původu mohou čelit problémům ze strany státních orgánů (dle Informací Human Rights Watch, Amnesty International). Závěrem žalovaný zdůvodnil, že v Ázerbájdžánu neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobce za jeden z impulsů pro odjezd z vlasti uvedl, že situace v zemi se zhoršovala, došlo k válečným střetům mezi Ázerbájdžánem a Arménií. Uvedená situace se týkala období let 2015 a 2016 v souvislosti s územím Národního Karabachu. Nikdy se však nejednalo o situaci ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a žalobce nebyl bezprostředně uvedenými střety ohrožen, neboť několik let před odjezdem z vlasti žil v hlavním městě Baku. Krajský soud rovněž neshledal, že by vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

44. Soud má po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval i všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. Nejvyššího správního soudu, dle kterého: *„Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“*
45. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení včetně hodnocení důkazů (§ 50 a 52 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
46. Pro úplnost krajský soud konstatuje, že stejného dne i zamítl žalobu ve věci manželky a nezletilých dětí žalobce vedené zdejším soudem pod sp. zn. 32Az 35/2017.

V. Náklady řízení

47. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 13. prosince 2018

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně